

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2464/2023
14.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., ..., чији је пуномоћник Мирјана Недељков, адвокат из ..., против туженог „Трајал Корпорација“ АД Крушевац, чији је пуномоћник Боривој Лачањевац, адвокат из ..., ради враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3101/22 од 09.03.2023. године, у седници одржаној 14.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3101/22 од 09.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 39/22 од 14.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужилу врати на рад. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужилу накнади неисплаћене зараде са припадајућим порезима и доприносима од дана доношења решења о отказу уговора о раду до дана враћања на рад. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилу да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 127.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3101/22 од 09.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, делу става другог изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев за обавезивање туженог да тужилу накнади неисплаћене зараде са припадајућим доприносима од дана доношења решења о отказу уговора о раду до дана враћања на рад, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилу тражила да се обавезе тужени да јој накнади трошкове другостепеног поступка. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке којим је одлучено о уплати пореза на зараде и одбачена тужба у том делу.

Против правноснажне пресуде, донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање ревидента на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повреди која се не може сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. истог закона. Осталим наводима ревизије указује се на битну повреду одредба парничног поступка учињену пред првостепеним судом (члан 374. став 1. у вези члана 398. став 2. ЗПП), што не може бити предмет оцене од стране ревизијског суда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена код туженог на пословима ... на основу уговора о раду бр. ... од ...2012. године. Решењем туженог бр. ... од ...2017. године, отказан јој је уговор о раду бр. ... од ...2012. године (са свим припадајућим анексима), због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређена услед економских и организационих промена, са престанком радног односа са даном достављања решења ...2017. године, и уз исплату отпремнине. Доношењу предметног решења претходио је Правилник о организацији и ситематизацији послова туженог од 20.02.2017. године (објављен истог дана на огласној табли), ступио на снагу 01.03.2017. године), којим је укинута радно место тужиле, као и цела служба за ... у оквиру ког се налазило њено радно место. Након тога, одлуком Одбора директора туженог од 13.03.2017. године уврштен је предлог Програма решавања вишка запослених, који је достављен Националној служби за запошљавање и Самосталном синдикату, који су се у вези са тиме изјаснили. Одлуком туженог од 24.03.2017. године усвојен је програм решавања вишка запослених. Тужиле је по престанку радног односа као технолошком вишку исплаћена отпремнина у износу од 51.178,01 динара. Пресудом Основног суда у Крушевцу П1 73/20 од 09.11.2020. године, која је постала правноснажна доношењем пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 139/21 од 02.12.2021. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев за поништај као незаконитог решења туженог о отказу уговора о раду тужиле бр. ... од ...2017. године, док је другостепеном одлуком укинута допунска пресуда Основног суда у Крушевцу П1 73/20 од 09.11.2020. године којом је одбијен тужбени захтев за враћање тужиле на рад и обавезивање туженог да тужиле накнади неисплаћене зараде са припадајућим порезима и доприносима од доношења решења о отказу до дана враћања на рад.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили одредбу члана 191. став 1 Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 13/17) када су одбили тужбени захтев да се обавезе тужени да тужилу врати на рад и да се обавезе да тужиле накнади неисплаћене зараде са припадајућим доприносима од дана доношења решења о отказу уговора о раду до дана враћања на рад.

Чланом 191. став 1. Закона о раду, прописано је да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепеног суда да у конкретном случају нису испуњени услови за враћање тужиље на рад и накнаду штете у виду исплате припадајућих зарада са доприносима за обавезно социјално осигурање у смислу цитиране законске одредбе, код утврђене чињенице да је пресудом Основног суда у Крушевцу П1 73/20 од 09.11.2020. године (која је постала правноснажна 02.12.2021. године) одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље за поништај као незаконитог решења туженог о отказу уговора о раду тужиљи бр. ... од ...2017. године. Сходно цитираној законској одредби, запослени може да оствари наведена права само у случају када се у поступку утврди да му је радни однос код послодавца престао без правног основа, што овде није случај јер је тужиљи коначним и правноснажним решењем туженог као послодавца престао радни однос.

Другостепени суд је правилно укинуо првостепену пресуду у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву који се односи на уплату пореза од стране послодавца на неисплаћене зараде због учињене битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП и одбацио тужбу у том делу. Суд није надлежан да одлучује о овако постављеном тужбеном захтеву, с обзиром на то да се тужбени захтев односи на уплату пореза, а одлучивање о таквом захтеву не спада у надлежност суда, јер се не ради о спору из члана 1. ЗПП. Ово из разлога што је поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода (порески поступак) уређен чланом 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02 ... 108/16), док је одредбом члана 3. став 2. овог закона, између осталог, прописано да се порески поступак спроводи по начелима и у складу са одредбама закона којима се уређује општи управни поступак. Према томе, наплата пореза на доходак грађана остварује се у управном поступку, те ако се тужбеним захтевом тражи наплата пореза на зараду, у том случају нужно је да у том делу тужбу одбацили због ненадлежности редовног суда за одлучивања о наведеном.

Ревизијским наводима понављају се сви они наводи који су били истицани у жалби и који су били предмет оцене од стране другостепеног суда, док се део ревизијских навода односи на правноснажно окончани поступак по захтеву тужиље за поништај решења туженог о отказу уговора о раду па нису разматрани од стране ревизијског суда.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић